Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **PRZEDMIOTY KIERUNKOWE**					Kod modułu: C	
	Nazwa przedmiotu: **TEORETYCZNE PODSTAWY WYCHOWANIA**					Kod przedmiotu: C/14	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PEDAGOGIKA**						
	Nazwa specjalności: **PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z TERAPIĄ PEDAGOGICZNĄ/ PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA Z RESOCJALIZACJĄ NIELETNICH**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom studiów: **studia I stopnia**	
	Rok/semestr: **I/1**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**15**	**30**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	dr Dorota Bronk
Prowadzący zajęcia*	Dr Dorota Bronk, mgr Bogumiła Salmonowicz
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	1. Prezentacja teorii wychowania jako podstawowej subdyscypliny pedagogiki, definiowanie podstawowych pojęć, przedmiotu badań teorii wychowania i jej metodologii oraz przedstawienie głównych dziedzin wychowania. 2. Ukazanie dylematów (deficytów) współczesnej teorii wychowania i wskazanie związków między teorią a praktyką wychowawczą. 3. Przygotowanie studentów do korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i ich praktycznego zastosowania.
Wymagania wstępne	podstawy z pedagogiki, psychologii, filozofii, socjologii

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Zna i rozumie miejsce teorii wychowania w systemie nauk pedagogicznych oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi, głównie psychologią, filozofią i socjologią.	K_W01
02	Zna i rozumie fundamentalne dylematy związane z procesami wychowania i socjalizacji, opieki i kształcenia, w tym wybrane teorie, na temat wychowania, jego filozoficzne, społeczno-kulturowe, historycznych, biologiczne, psychologiczne i medyczne uwarunkowania.	K_W03 K_W05

03	Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu różnych środowisk wychowawczych (środowisko społeczne, rodzina, szkoła, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące oraz uczestników działalności opiekuńczej, edukacyjnej, pomocowej, resocjalizacyjnej i kulturalnej).	K_W08
04	Potrafi posługiwać się uporządkowaną wiedzą teoretyczną z zakresu teorii wychowania, do prognozowania oraz projektowania działań profilaktycznych, opiekuńczych.	K_U03
05	Potrafi zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT).	K_U04
06	Jest gotów do ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01
07	Jest gotów do posługiwania się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne, w tym zasady etyki w sieci; przewiduje skutki konkretnych działań wychowawczych.	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Podstawowe pojęcia teorii wychowania; socjalizacja, wychowanie, podmiotowość/przedmiotowość, polityczność/upolitycznienie, praktyczność/praktycyzm, kontekstowość, sakralność.
2. Teoria wychowania jako subdyscyplina naukowa pedagogiki: pojęcia, przedmiot badań, metodologia (główne orientacje badawcze w teorii wychowania).
3. Tożsamość teorii wychowania.
4. Funkcje wychowania.
5. Aksjologiczne i teleologiczne konteksty wychowania (źródła celów wychowania).
6. Zarys problematyki ideału wychowania.
7. Struktura ideału wychowania.
8. Proces wychowania i jego wyniki: pojęcie, struktura i strategie procesu wychowania.
9. Uwarunkowania procesu wychowania (środowisko, rodzina, szkoła)
10. Selekcyjne funkcje wychowania; inkluzja i ekskluzja w szkole.

Po każdym wykładzie następuje dyskusja na temat poruszanych treści. Proponowane są autorskie propozycje rozwiązań danego zagadnienia, poruszanego w trakcie wykładu.

Ćwiczenia

Dziedziny teorii wychowania:
1. Wychowanie moralne – mój i nasz świat moralny, rola sumienia w rozwoju autonomii, wolność a autonomia, konflikty skal wartości, kryzys autonomii (cierpienie, zło, patologie).
2. Wychowanie patriotyczne - (obywatelskie) – wieloznaczność pojęcia ojczyzny, ojczyzna jako element kultury narodowej, wychowanie patriotyczne a (i) wychowanie obywatelskie (państwowe) w nowej rzeczywistości społecznej.
3. Wychowanie estetyczne - koncepcje przeżycia estetycznego, teoria wychowania estetycznego jako dziedzina intelektualnego pogranicza, wychowanie estetyczne jako wychowanie całego człowieka, nauczyciel i sztuka.
4.Wychowanie zdrowotne - podejście antropologiczne i aksjologiczne do wychowania zdrowotnego, wychowanie zdrowotne wobec potrzeb społecznych, postmodernistyczny portret człowieka „bez twarzy", nauczyciel kultury fizycznej i sportu.
5. Wychowanie seksualne, pomoc w kształtowaniu dojrzałości psychoseksualnej, pozytywnego stosunku do płci, dostarczenie wiedzy dotyczącej zmian biologicznych, psychicznych i społecznych na różnym etapie rozwoju człowieka, dewiacje, choroby i inności seksualne, przemoc seksualna.
6. Wychowanie fizyczne - wspieranie osiągnięć w zakresie umiejętności ruchowych, wspieranie i przygotowanie do całożyciowej aktywności fizycznej i utrzymanie sprawności. Kultura fizyczna w szkole.
Studenci w ramach ćwiczeń, indywidualnie lub pracując w grupach, przygotowują projekt na temat wybranego problemu z zakresu wskazanych dziedzin wychowania. Studenci wykonują zadania tematyczne interpretując zjawiska społeczne charakterystycznych dla prezentowanej teorii.

Laboratorium
Projekt
Seminarium
Inne

Literatura podstawowa*	1. Kupisiewicz Cz., Z dziejów teorii i praktyki wychowania, Impuls 2012. 2. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2008. 3. Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008. 4. Papież J. Tożsamość teorii wychowania (red.), Kraków 2011. 5. Pedagogika. Podręcznik akademicki t 2, (red.) Kwieciński Z., Śliwerski B., Warszawa 2008. 6. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2019.
Literatura uzupełniająca*	1. Chałas K. Wychowanie ku wartościom: elementy teorii i praktyki. T.1: Godność, wolność, odpowiedzialność, tolerancja / K. Chałas, Kraków, 2003. 2. Edukacja obywatelska i edukacja na rzecz praw człowieka jako zadanie wszystkich nauczycieli. Opis kompetencji nauczycielskich i sposobów ich rozwijania, Peter Brett, Pascale Mompoint-Gaillard, Maria Helena Salema Współpraca: Virgílio Meira Soares, Vedrana Spajic-Vrkaš, Sulev Valdmaa, Ulrike Wolff-Jontofsohn (red.), Warszawa 2012. 3. Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008. 4. Stein A., Nowe wychowanie seksualne. Ciało, emocje, umysł. Dorastanie do dobrych relacji z sobą i innymi, 2018. 5. Wojnarowska B., Wychowanie zdrowotne. Podręcznik akademicki, Warszawa 2007.
Metody kształcenia stacjonarnego	Wykład interaktywny z prezentacją multimedialną, ćwiczenia, projekt, krytyczna analiza dyskursu, webinaria
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Praca na platformie edukacyjnej MS Teams

* Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Indywidualne opracowywanie tematów i ich prezentacja - w ramach ćwiczeń (korzystanie z materiałów w e-nauczaniu)	04-07
Dyskusja o zasadności realizacji dziedzin teorii wychowania w odniesieniu do modelu absolwenta szkoły podstawowej - w ramach ćwiczeń.	04-07

Pisemne kolokwium (alternatywnie test na platformie zdalnego nauczania)		01-03
Formy i warunki zaliczenia	Zaliczenie ćwiczeń na podstawie: - indywidualnego opracowania i prezentacji wybranego zagadnienia oraz aktywności podczas dyskusji. Zaliczenie z oceną: ustne lub pisemne. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia z oceną jest pozytywna ocena z ćwiczeń.	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	15	-	5
Samodzielne studiowanie	5	-	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	15	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	10	5	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	10	10	10
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5		
Udział w konsultacjach	1		
Inne			
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	76	30	15
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**3**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**1,2**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0,6**		
Liczba punktów ECTS związana za zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**2,2**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo